UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er] euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam] s[ecundu]m Curia[m]

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

Casus. ix.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70429

Visual Library

Caſus.ix.

q

Veritur nono vtrū religioſus teneatˀ ad officium attēte dicendum: Ad hoc autem reſpondet s. Tho.ij.ij.q.lij.et Piſa.tit. hore.et Petrus de palu.iiij.diſt.xv.et archiepi.iij.parte,titu.xiij. et Archidiaco.in c. grauis.de cele.miſ.et Hoſtien.et Angelica ꝛ Panoꝛ.et oēs:ex q̄bus elicio mltas concluſiones

Prima Non eſt autēticū ꝙ corona clericalis obliget ad ſeptem horas canonicas.q̄a tamen gaudent tales ꝑuilegio clericali: debent ꝓ aliq̄d recōpenſare. Et bene facit eps aliquid iniungendo: Petrus de palude.

Secunda. Non eſt etiā autenticū ꝙ minores ordines obligent ad officiū beate virginis: ſm eundē. lȝ debeāt tales vt s̄. Cum Petro eſt Angelica ꝛ cōis opinio: contra quā tñ Archiepi.cū Joan.andree videtˀ dicere ꝙ tales tenentˀ ad officium. Et Panoꝛ.d̄t hoc eſſe tutiꝰ iuxta canoniſtaꝝ refugiū. Eſt aūt tutius etiā ñ comedere piſces oſſeatos. Ideo tu dic. ex q̄ nō habetˀ a lege ꝙ nō tenentˀ: q̄uis teneātur vt d̄t Petrus ad aliq̄d indeterminatū/ex ipſa honeſtate iurꝫ naturalis.

Tertia. Tenentˀ autē ad ſeptem horas omnes q̄ ſunt in ſacris: niſi excuſentˀ ꝓ nō poſſe habere breuiariū (quod tamen potius q̄ꝫ bibliam emere tenetur) vel alia legitima cauſa. Concordant in hoc om̄es: quia non debet ordinari quis in ſacris: niſi qui habet bñficium: vel q̄ ad patrimoniū ſuum loco eccl'iaſticoꝝ reddituū voluerit ordinari.extra de preben̄.c.Eps.ꝛ c. Conſerui.

Quarta. Tenentˀ etiā ſm oēs beneficiati: etiamſi non ſint in ſacrꝫ.xcij.di.c.finali.vbi dicitˀ eccleſie deputatus.ſ.ꝓ beneficium: vt exponit Angelica. Sed itellige ſm Petꝝ de bñficio reſpiciēte officiū ſpirituale. Nam inſtantia eſt de hñte eccl'iaſticos redditꝰ ꝓ officio matricularij: q̄ tñ nō eſt clericꝰ. ꝛ de magiſtro theologie vl' grāmatice qui non venit ad choꝛum: itellige etiam ſm eundem Petrū: ſi pñt ꝑcipere redditus.

Quinta. Item religioſi clerici profeſſi Extra de voto.c. Licet.qꝛ ſm Petꝝ ſunt pars eccleſiaſtici collegij. Et eadem rō eſt ſm Archie.ſi ſit monachus. ꝛ quia habet redditus: et eſt in religione inſtituta ad oꝛandum.

Sexta. Item ſm Petꝝ: nouitij clerici etiāſi nō ſint in ſacrꝫ: qꝛ ſuſtentantˀ elemoſynis ꝛ gaudēt ꝑuilegio ꝛc̄. Sȝ qꝛ nec corona nec ordines minores obligāt: vt dictū eſt: elemoſyne etiā ñ obligāt ad aliq̄d determinatuȝ recōpenſandū. forte poſſet dici ꝙ tenetur q̄dem naturali iure ad orationes ꝛ pſalmos vel hmōi: ſed nō ad ſeptem horas: maxime ſi officiū plene neſciunt. alioq̄n etiā cōuerſi tenerentˀ addiſcere horas. Sed contra quia ſi ingrediuntur anio mutādi ſtatum: ſunt ꝟtualiter ac tacite ꝑfeſſi. Solu. Dico ꝙ verum eſſet ſi ingrederentˀ anio mutandi ſtatū ꝓ ꝑfeſſione tacitā que olim etiā in mēdicantibꝰ licebat in ipſo ingreſſus exordio. ſecꝰ autē ſi ingrediuntˀ cum anio mutādi ſtatū: ſed nō ſe obligandi ad iſtam mutatōem: ſicut cōmuniter faciunt. Sed in hac re canoniſte multi falluntur: vt forte deo preuio al's patebit.

Septima Item ſm Petrū ꝛ Archie. et Aug.de Ancho.cōuerſi tenentˀ ad modū ſibi taxatū: ſed nō ad ſeptē horas. Sȝ intelligo: loq̄ndo in ordie p̄dicatoꝝ ꝙ tenentˀ eodē mō q̄ tenentˀ ad gr̄as ꝛ ſuffragia mortuoꝝ: non aūt quaſi moꝛtalr̄ peccent ſi omittūt ꝛ nō ex ꝯtemptu. qꝛ nec naturali nec diuina lege p̄cipitˀ eis ille determinatꝰ modus orādi. ſimilr̄ nec lege canonica vel ciuili: q̄ nihil inueniuntˀ ordinaſſe de.vij.horis ꝓ laicos exoluēdis: nec ꝓ ſuas ꝯſtitutiōes: q̄ etiā ad veniale nō ligāt niſi rōne cōtemptꝰ vl' p̄cepti: qḋ p̄ceptum in hac re nō ē factū. Magꝭ a ūt ſunt in ſtatu ꝑic'loſo: q̄ñ circa exercitia coꝛpalia ſūt notabilr̄ negligētes: qꝛ in dicto ordie ad hoc recipiuntˀ: ꝛ ea ratiōe licet eis elemoſynas ordinis in ſuos vſus cōuertere. q̄a ſeruiunt ſeruiētibꝰ populo ſm s. Tho. in opus cōtra religiōem impugnātes. Poſſunt tamē orationi vacare ſm modū mandatū a conſtitutionibꝰ ꝛ ꝑmiſſum a prelatis: imo ꝛ debent quantum ad eum qui

eſt in mãdato conſtitutionum.

Octaua. Rõne generalis conſuetudis quicunq̧ tenet ad horas: tenet etiã ad officium beate virginis: vt videt. et rõne conſuetudinis ſpecialis ad vigilias mortuorũ: et ad aliquã celebrandũ iuſta cã. Imo ſm aliquos quilibet talis tenet quotidie ad miſſam legendã vel audiendã: licet hoc non ſit verũ. q2 in c. vl. de priui. li. vj. patet q2 epiſcopus non tenet ad hoc: licet ſit h̄ decẽs: et cõſequẽt a fortiori minus tenent alij: nõ obſtãte q2 hore ad miſſam ordinent. Petrus de pal.

Nona. Quantũ ad intẽtionẽ aũt vel attentionẽ quilibet ad officiuʒ obligatus tenet in principio officij hr̃e intentionẽ ſatiſfaciendi: ita q2 officiũ pficiſcat ab intellectu ⁊ nõ ab imaginatiua: ſm Petrũ. qd̃ intelligo actu vel habitu.

Decima. Infra officiũ aũt tenet ſic ad ſe redire ſi fuerit mẽte vagatus q2 non pẽat totaliter dicta prima intẽtio ſm ſcm̃ Tho. id eſt freq̃nter: que tñ freq̃ntia nõ põt ſub certa regula comprehendi.

Undecima. Non tñ tenet quis precepto eſſe attẽtus: ſʒ ſine culpa mortali põt euagari etiã a ꝓpoſito: dũmõ ſciat qd̃ facit ſic ſcʒ q2 ſtet prima intẽtio. Hec pbant autoritate Piſa. Pe. de pal. Angelice: ⁊ mltoꝝ alioꝝ. Et rõne: q2 ecclia nõ põt pcipe ſup ite

Duodecima. Mortale ẽ taliter ſe (riorib9. li dicẽdo officiũ ſe occupare ꝑ lõgũ ſpacium in exteriorib9: ſm ſcm̃ Tho. et ex c. dolẽtes. qd̃ petrus exponit qñ nõ cõpatiuntur attẽtionẽʒ ad officiũ: qd̃ ego intelligo ſecus ab his q̃ ad officiũ ſpectãt: vt voluere chartas: parare libros: ⁊ hmõi. Lʒ eñ eccleſia de interiorib9 nõ poſſit pcipe: tñ de exteriorib9 põt. et de facto pcipit in dicto c. dolentes: vt deuote dicatur. Sed cõtra: q2 s. Tho. vbi s. dr̃: q2 q̃ ſpõte vagat videtur deridere deũ. So. Illa deriſio eſt interpretatiua ſolũ: cuiuſmodi ẽ in oĩ pctõ etiã veniali. Et pterea videt loq̃ nõ de pſallẽte: ſed de orãte: ſic q2 aliq̃d petit a deo.

Caſus x.

Queritur decimo Utrũ ꝑ indulgẽtias remitti poſſit pena iniũcta vel iniũgẽda ꝓ pctis:

Ad hoc aũt reſpõdet s. Tho. ⁊ cõiter doctores in. iiij. di. xx. Piſa. titu. indul. ⁊ Petrus in. iiij. ⁊ ſum. cõ. ⁊ mlti alij. Dicit igitur s. Tho. Oẽs dicũt q2 indulgẽtie aliquid valẽt. ſed quidã dicũt q2 nõ valẽt ad penã taxatã ſm iudiciũ diuinũ in purgatorio: ſed quantũ ad taxatã a ſacerdote. Sed h̄ eſt cõtra illd̃ priuilegiũ Petri: erit ſolutũ ⁊ i celo id eſt in foro dei. Itẽ ecclia remitteret ad penas grauiores. Valẽt igit ad penã debitã ſiue taxatã: ſiue non. quia ꝓpter vnitatẽ corpis myſtici vnus põt ꝓ alio ſatiſfacere. Sancti aũt q̃ habuerũt ſatiſfactionẽ ſupabũdantẽ: nõ intẽdebãt ſatiſfacere pro hoc vel illo: alioquin talis cõſeq̃ret remiſſionẽ ſine indulgẽtia: ſed ꝓ tota ecclia. ſic de ſe ſcribit Paulus Col. j. Sic igit iſta merita ſunt cõmunia: et cõſeq̃nter diſpẽſanda ꝑ pſidentẽ totius ecclie. Sũt aũt tot q2 oẽm penã quibuſcũq̧ debitã excedẽt rõne ſatiſfactiõis chr̃i infinite. Poteſt aũt fieri ꝓ aliquo ſpũali: ſicut q̃ orat pro rege Frãcie habet decẽ dies idulgẽtie. Et ꝓ tꝑalib9 vt ordinant ad ſpũalia. i. pacem eccleſie ⁊ hmõi. Quantũ aũt valeant: quidam dicũt q2 menſurant ſm deuotionẽ ſuſcipientiũ: licet ecclia aliter pdicet: vt pie ⁊ vtiliter decipiat.

Sed cõtra: quia ecclia nullius eſſet autoritatis ſi ficte doceret. Alij q2 ſm q̃ntitatem dati vel facti ꝓ indulgẽtia. Sed cõtra: q2 nõ valerẽt ad remiſſionẽ: ſed ad cõmutationẽ. Itẽ in pdicatiõe ecclie eſſet falſitas: cũ aliquã ꝓ minore pdicet maior. Alij q2 ſm cauſam faciendi indulgẽtiã. Sʒ cõtra: quia ꝓ eadẽ cã aliquã maior: aliquã minor dat. Ideo tantũ valent q̃ntũ intendit is q̃ eas dat ⁊ applicat. Hec s. Tho. Et conſequenter quantuʒ valere pdicantur. Et ſic intelligit q2 valent tantum quantũ ſonant. i. ſi dicitur centũ: non ſunt. xc. Ualent igitur ſm Piſa. cui cõſonat Ray. ⁊ s. Tho. quantũ ſonant. i. xl. dies indulgentie valent tantũ quantuʒ. xl. dies pnie ſm taxationẽ factã a iure vel ſacerdote vel diuina iuſticia. q2 iſti dies non ſunt dies celi ſeu purgatorij: ſed mũdi. Intendit autem q2 iſti. xl. dies tantũ valent q̃ntum ſiquis xl. dieb9 faceret pniam ſm cõem impoſitionem iuris vel ſacerdotũ vel iuſticie diuine: ſiue iſta pnia ſit iniũcta: ſiue non. Et

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN